

LASTEAI AUURIMUS 2022

[TAGASIDERAAMAT LASTEIALE NR X](#)

Tallinna Ülikooli haridusinnovatsiooni keskus (HIK) viis 2022 aasta veebruar-märts läbi *Lasteiauurimuse 2022*, milles osales 75 lasteaeda. Uurimuse fookuses oli lasteaia õppetöö ja töökorraldus. Uurimuses osalemine oli vabatahtlik ja tasuta, osalema olid oodatud kõik (ennast teiste lasteaedadega võrdlemisest) huvitatud Eesti lasteaiad.

Uurimuse käigus viidi iga osaleva lasteaia õpetajate seas läbi internetipõhine küsitlus. Küsimustiku täitmine võttis aega orienteeruvalt 15-20 minutit. Küsitluses osalevate õpetajate arv (valimi suurus) lepiti iga lasteaia eraldi kokku.

Nii õpetaja kui lasteaia osalesid uurimuses anonüümsetena. Iga lasteaed sai numbrilise koodi, mida teab ainult osalev lasteaed ise. Kõigis võrdlusandmetes – joonistel, tabelites - kasutatakse mitte lasteaedade nimesid, vaid numbrilisi koode.

Käesolev tagasisideraamat on mõeldud uurimuses osalenud [lasteaiale nr x](#). Raamat pakub võimalust ennast võrrelda teiste uurimuses osalenud lasteaedadega ning soovi korral kasutada tulemusi lasteaia edasise arengu kavandamisel.

Tagasisideraamat koosneb järgmistest osadest:

A.Uurimuse tutvustus

B.Lasteaedade võrdlus

C.Lasteaia nr x õpetajate vastused küsimusele „Millist tuge või nõustamist vajab õpetaja eesti keelest erineva kodukeelega laste õpetamisel?“

D.Lasteaia nr x õpetajate vastused küsimusele „Millistest teadmistest ja oskustest on Teil puudus erivajadustega lapse toetamisel tavarühmas?“

E.Lasteaia nr x õpetajate vastused küsimusele „Kuidas on võrreldes COVID-19 eelse perioodiga muutunud teie koostöö peredega?“

F.Lasteaia nr x õpetajate vastused küsimusele „Mis on Teie arvates kõige olulisem asi, mis peaks selles lasteaias, kus Te töötate, lähiaastatel muutuma?“

Lisamaterjale

A. UURIMUSE TUTVUSTUS

EESMÄRK. Pakkuda osalevatele lasteaedadele võimalust võrrelda ennast teiste lasteaedadega ning kirjeldada muutusi, mida õpetajad oma lasteaialt ning Eesti lasteaedadelt tervikuna ootavad.

OSALEJAD. Uurimuse sihtrühmaks olid lasteaias töötavad õpetajad. Osales 75 lasteaeda, uurimuses osalenud lasteaedade loend on toodud tabelis 1.

Tabel 1

Lasteiauurimuses 2022 osalenud lasteaiad

Jõhvi Lasteaed	Kohtla-Järve Lasteaed Pääsuke	Tallinna Mustakivi Lasteaed
Tallinna Kivimurru Lasteaed	Maardu Lasteaed Sipsik	Puiga Lasteaed Siilike
Pelguranna Lasteaed	Tallinna Päikesejänku Lasteaed	Tallinna Tuule Lasteaed
Kohila Lasteaed Männi	Paide Sookure Lasteaed	Kadrina Lasteaed Sipsik
Tartu Lasteaed Naerumaa	Põlva Lasteaed Pihlapuu	Tallinna Lasteaed Kraavikrõll
Valga Lasteaed Walko	Tallinna Lasteaed Sinilind	Tartu Väike Päike Lasteaed
Kohila Lasteaed Männi	Mustvee Lasteaed ja Avinurme Lasteaed	Narva Lasteaed Muinasjutt
Saue lasteaed Midrimaa	Kohtla-Järve Lasteaed Väikemees	Lasteaed Taaramäe
Elva Lasteaed Murumuna	Alasniidu Lasteaed	Lasteaed Päikene
Tallinna Virmalise Lasteaed	Veskitammi Lasteaed	Eralasteaed Adelion
Alu Kool	Koeru Lasteaed Päikeseratas	Voka Lasteaed Naksitrallid
Tallinna Lasteaed Delfiin	Rapla Lasteaed Kelluke	Aruküla Lasteaed Rukkilill
Põlva Lasteaed Sinilind	Räpina Lasteaed Vikerkaar	Vändra Lasteaed
Pangapealse Lasteaed	Tallinna Lasteaed Naksitrallid	Lüllemäe Põhikool
Valjala Lasteaed	Tallinna Lasteaed Vesiroos	Leie Lasteaed
Valga Lasteaed Kaseke	Tallinna Kiisa Lasteaed	Tuleviku Lasteaed

Pärnu Lasteaed Mai	Tallinna Lasteaed Kikas	Kalamaja Lasteaed
Tallinna Mürakaru Lasteaed	Tallinna Arbu Lasteaed	Haapsalu Lasteaed Pääsupesa
Tallinna Kullerkupu Lasteaed	Elva Järve Lasteaed	Narva Lasteaia Tareke
Karksi-Nuia Lasteaed	Tallinna Liivalossi Lasteaed	Tartu Lasteaed Hellik
Pärnu Ülejõe Lasteaed	Padise Lasteaiad	Tallinna Kristiine Lasteaed
Sõmerpalu Lasteaed Lepatriinu	Pärnu Vana-Sauga Lasteaed	Tallinna Unistuste Lasteaed
Tallinna Mesimummu Lasteaed	Tabasalu Teelahkme Lasteaed	Tallinna Mardi Lasteaed
Kohtla-Järve Lasteaed Tareke	Tallinna Tammetõru Lasteaed	Tallinna Lasteaed Pääsusilm
Tallinna Kelmiküla Lasteaed	Rõngu Lasteaed Pihlakobar	Vinni Lasteaed Tõruke

MEETOD. Kasutati küsitlusmeetodit. Küsimustiku töötas välja Tallinna Ülikooli HIK, kasutades varasema *Lasteaiauurimuse (2020)* kogemusi. Valdavalt sisaldas küsimustik rahvusvaheliselt kasutatavaid ja Eestis kontrollitud mõõtmisinstrumente (skaalaside), lisaks avatud küsimused, millega uuriti õpetajate hinnanguid ning ootusi muutustele.

PROTSEDUUR. Küsitlus viidi läbi *LimeSurvey (LS)* küsitluskeskkonnas. Iga osalenud lasteaed sai LS lingi, mida lasteaia kontaktisik jagas õpetajate hulgas. Küsimustiku täitmine võttis aega orienteeruvalt 15-20 minutit.

VALIM. Kokku vastas küsimustikule 1031 lasteaiaõpetajat. [Lasteaiast nr x vastas y õpetajat. Valimi nõuded on sellega täidetud \(VÕI: Vastajate arv lasteaia nr x jäi väiksemaks kui valimi nõuded eeldasid. Seda tuleb arvestada lasteaia võrdlemisel teiste lasteaedadega\).](#)

Järgnevalt on toodud üldvalimi (kõik vastajad kokku) kirjeldus vanuse, haridustaseme ja emakeele järgi.

Valimi vanuseline jaotus

- alla 30 aasta - 8,6%
- 30-39 aastat - 22,1%
- 40-49 aastat - 25,0%
- 50-59 aastat - 28,6%
- 60-69 aastat - 14,6%
- 70 aastat või vanem - 1,0%

Valimi jaotus haridustaseme järgi

- erialane kõrgharidus - 56,9%
- pedagoogiline, kuid mitte erialane kõrgharidus - 10,5%
- muu kõrgharidus - 9,5%
- erialane keskeriharidus - 15,7%
- pedagoogiline, kuid mitte erialane keskeriharidus - 0,8%
- muu keskeriharidus - 6,6%

Valimi jaotus emakeele järgi

- eesti emakeelega - 76%
- vene emakeelega - 23,5%
- muu emakeelega - 0,5%

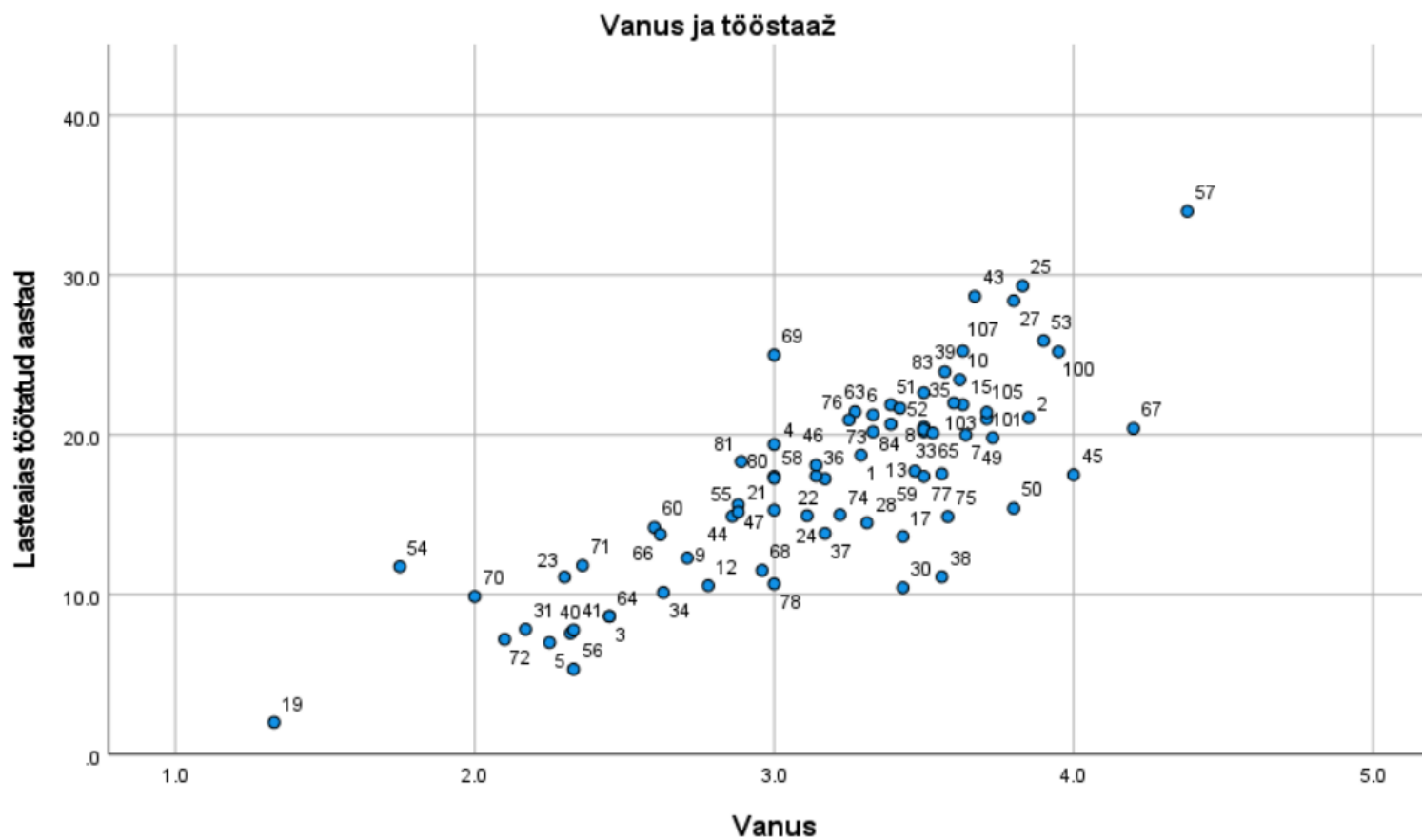
B.LASTEAEDADE VÕRDLUS

Järgnevalt on esitatud lasteaedade võrdlus uurimuses kasutatud olulisemate näitajate alusel. Võrdlus on esitatud nn pilvejoonistena, iga joonis kirjeldab vastava lasteaia õpetajate vastuste keskmist väärtust kahe näitaja alusel. Samuti pakub joonis visuaalselt hoomatavat pilti lasteaia asendist/positsioonist võrrelduna teiste lasteaedadega. Joonistel on kasutatud nii üksikväärdete kokku liitmisel saadud näitajaid (näit õpetamisstiil, organisatsioonikultuur jt) kui ka vastuseid üksikväärdetele.

Täpsemaid selgitusi pilvejooniste interpreteerimise kohta esitatakse osalenud lasteaedadele mõeldud ümarlaul, mis toimub mais.

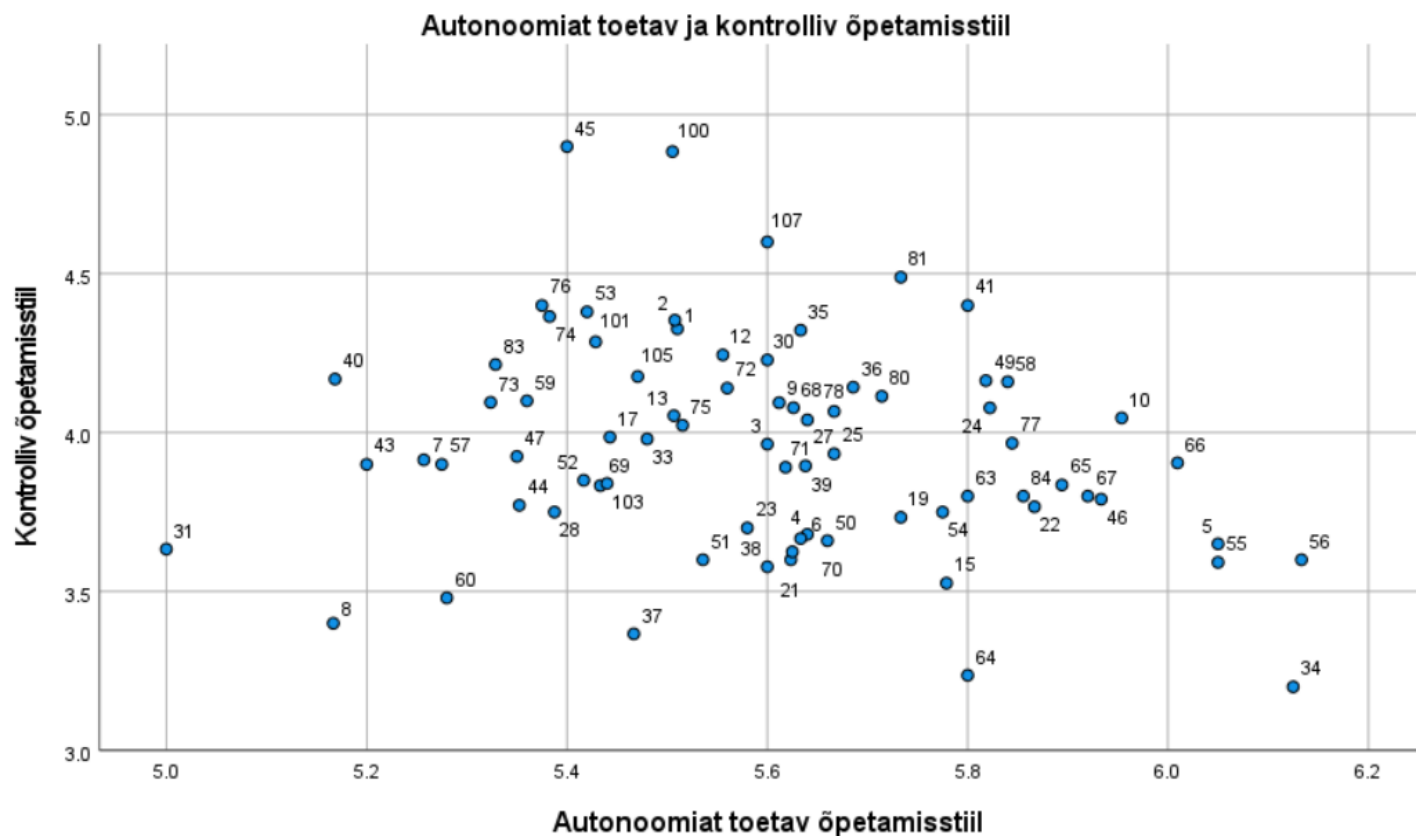
1. ÕPETAJA

1.1. ÕPETAJA VANUS JA TÖÖSTAÄŽ. HORISONTAALNE TELG: VASTUS KÜSIMUSELE „TEIE VANUS ON... „ (SKAALA: 1) ALLA 30 AASTAT; 2) 30-39 AASTAT; 3) 40-49 AASTAT; 4) 50-59 AASTAT; 5) 60-69 AASTAT; 6) 70 AASTAT VÕI VANEM). VERTIKAALNE TELG: KÜSIMUS VASTUSELE „KUI KAUA OLETE TE LASTEAEDADES KOKKU TÖÖTANUD TÄISAASTATES?“.

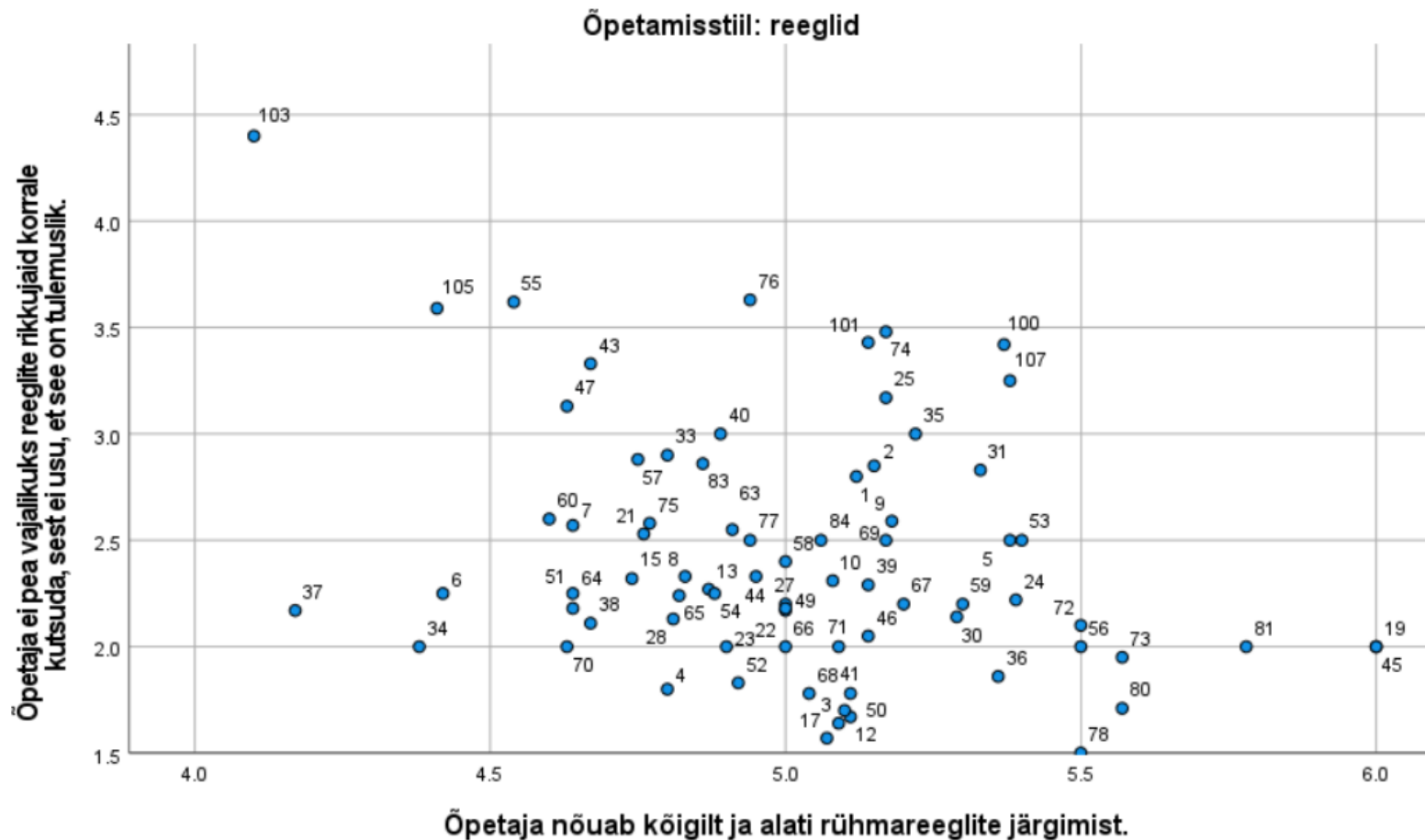


2. ÕPETAMISSTIIL

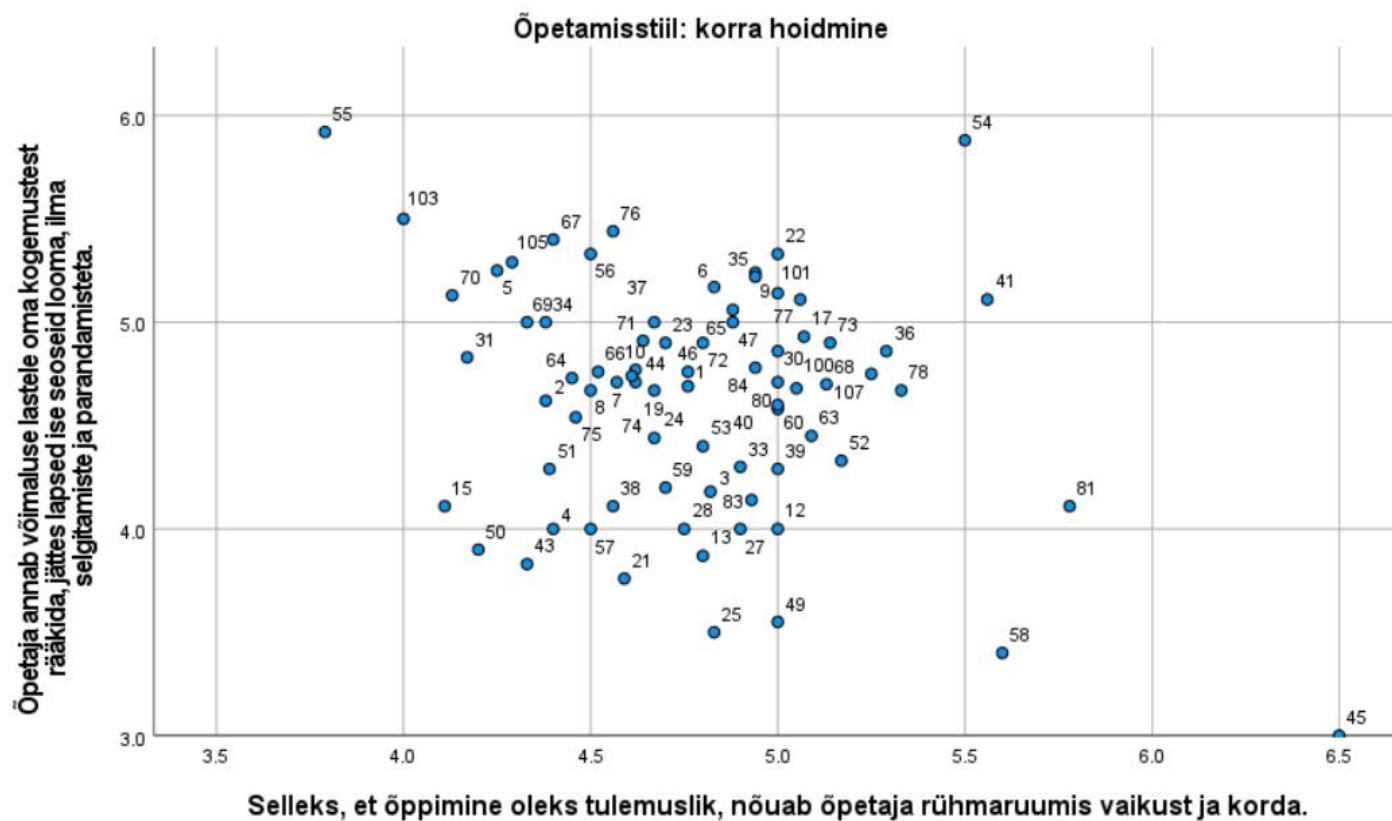
2.1. ÕPETAMISSTIIL: KONTROLLIV VS AUTONOOMIAT TOETAV STIIL. H-TELG: AUTONOOMIAT TOETAV ÕPETAMISSTIIL (7-PALLILINE SKAALA, MIDA SUUREM VÄÄRTUS, SEDA ROHKEM TOETAB ÕPETAMISSTIIL AUTONOOMIAT). V-TELG: KONTROLLIV ÕPETAMISSTIIL (7-PALLILINE SKAALA, MIDA SUUREM VÄÄRTUS, SEDA ROHKEM TOETAB ÕPETAMISSTIIL KONTROLLI).



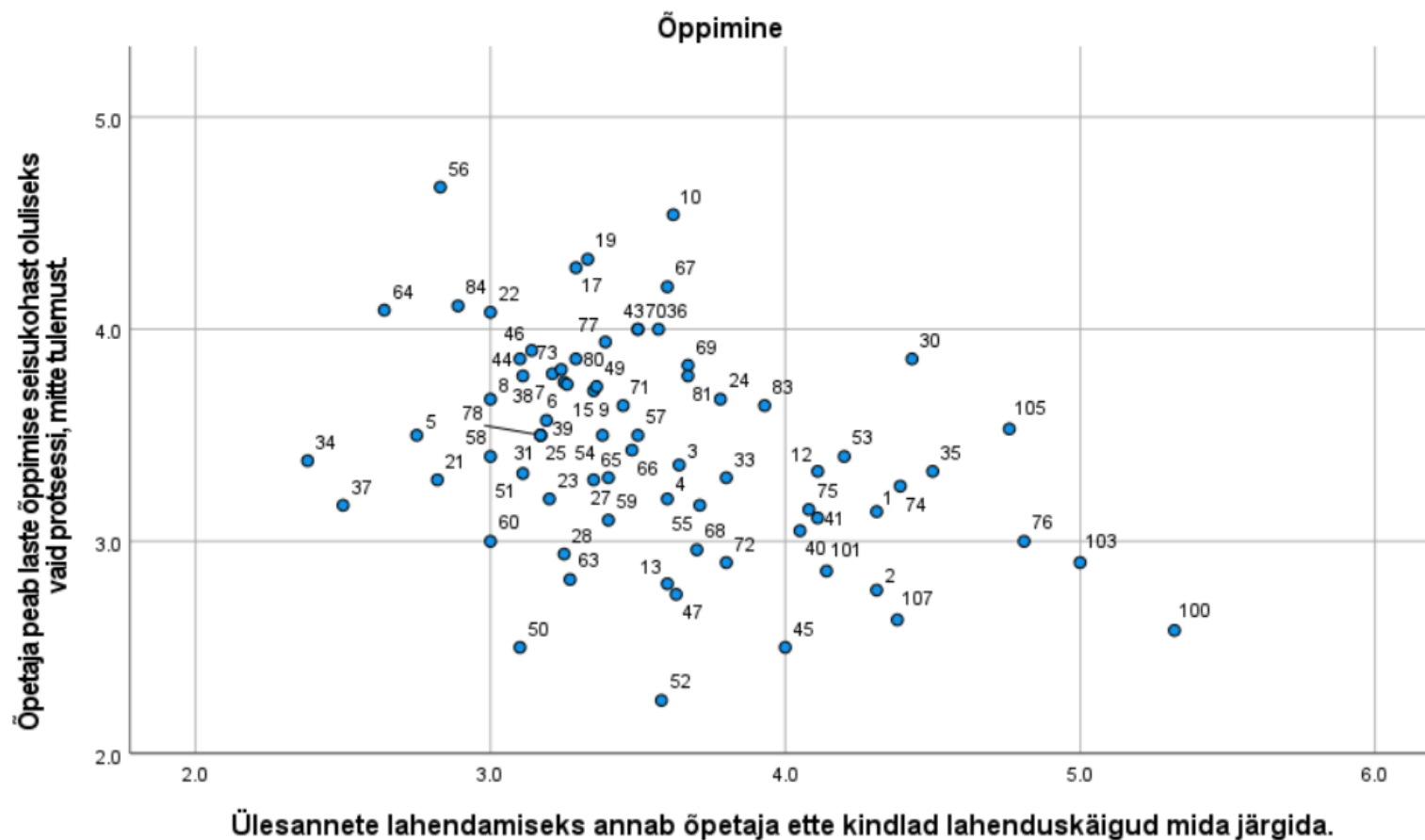
2.2. ÕPETAMISSTIIL: REEGLITE JÄRGIMINE. H-TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „ÕPETAJA NÕUAB KÕIGILT JA ALATI RÜHMAREEGLITE JÄRGIMIST“. (7-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB RÜHMAREEGLITE JÄRGMISE OLULISUSELE). V-TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „ÕPETAJA EI PEA VAJALIKUKS REEGLITE RIKKUJAJD KORRALE KUTSUDA, SEST EI USU, ET SEE ON TULEMUSLIK“ (7-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SOOVIMATUSELE REEGLITE RIKKUJAJD KARISTADA).



2.3. ÕPETAMISSTIIL: KORRA HOIDMINE. H-TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „SELLEKS, ET ÕPPIMINE OLEKS TULEMUSLIK, NÕUAB ÕPETAJA RÜHMARUUMIS VAIKUST JA KORDA“ (7-PALLINE SKAALA, MIDA SUUREM VÄÄRTUS, SEDA ROHKEM VÄITEGA NÕUSTUTAKSE). V:TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „ÕPETAJA ANNAB VÕIMALUSE LASTELE OMA KOGEMUSTEST RÄÄKIDA, JÄTTES LAPSED ISE SEOSEID LOOMA, ILMA SELGITAMISTE JA PARANDAMISTETA“ (7-PALLINE SKAALA, MIDA SUUREM VÄÄRTUST, SEDA ROHKEM VÄITEGA NÕUSTUTAKSE).

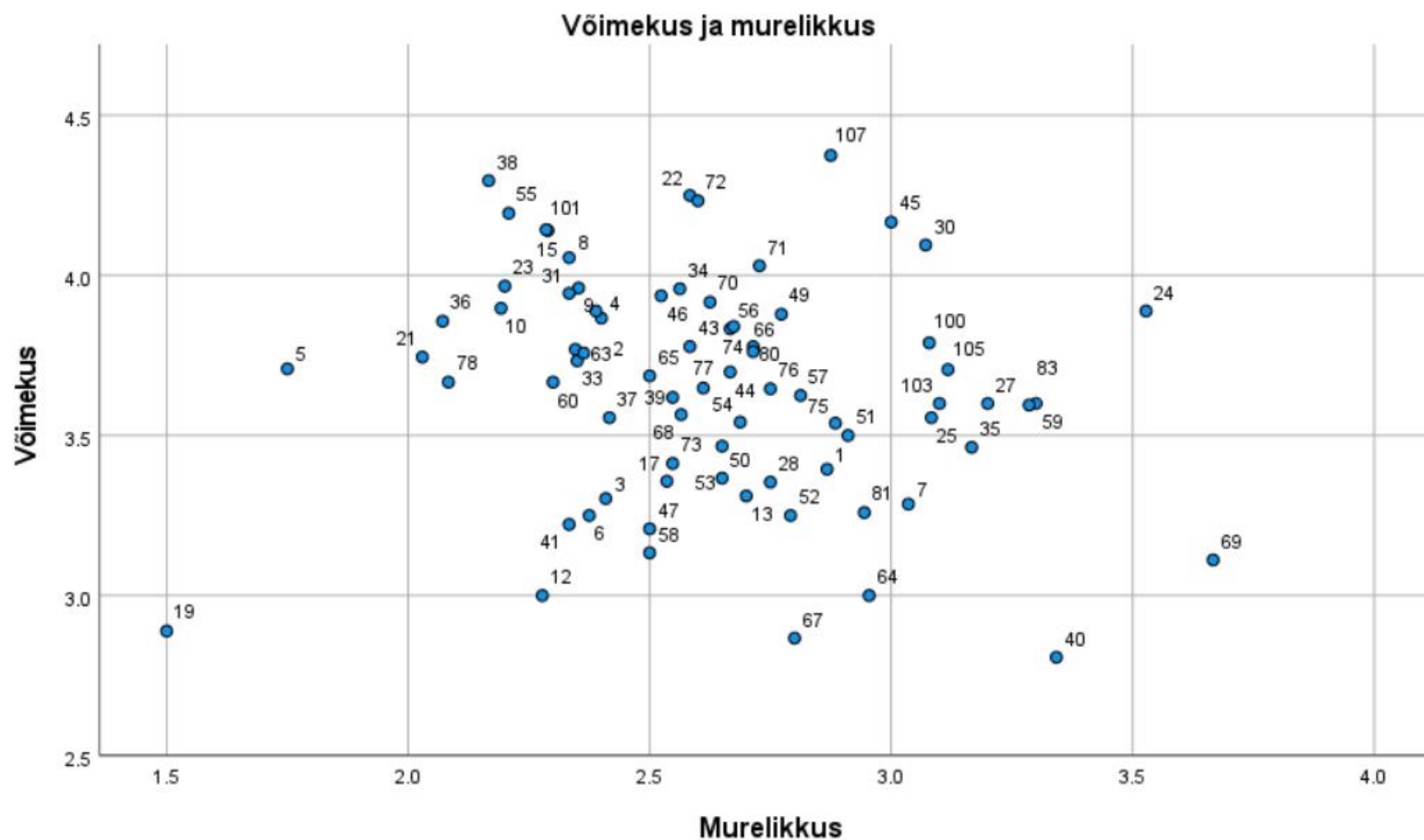


2.4. **ÕPPIMINE. H-TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „ÜLESANNETE LAHENDAMISEKS ANNAB ÕPETAJA ETTE KINDLAD LAHENDUSKÄIGUD, MIDA JÄRGIDA“** (7-PALLINE SKAALA, MIDA SUUREM VÄÄRTUS, SEDA ROHKEM VÄITEGA NÕUSTUTAKSE). **V-TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „ÕPETAJA PEAB LASTE ÕPPIMISE SEISUKOHAST OLULISEKS VAID PROTSESSI, MITTE TULEMUST“** (7-PALLINE SKAALA, MIDA SUUREM VÄÄRTUS, SEDA ROHKEM VÄITEGA NÕUSTUTAKSE).

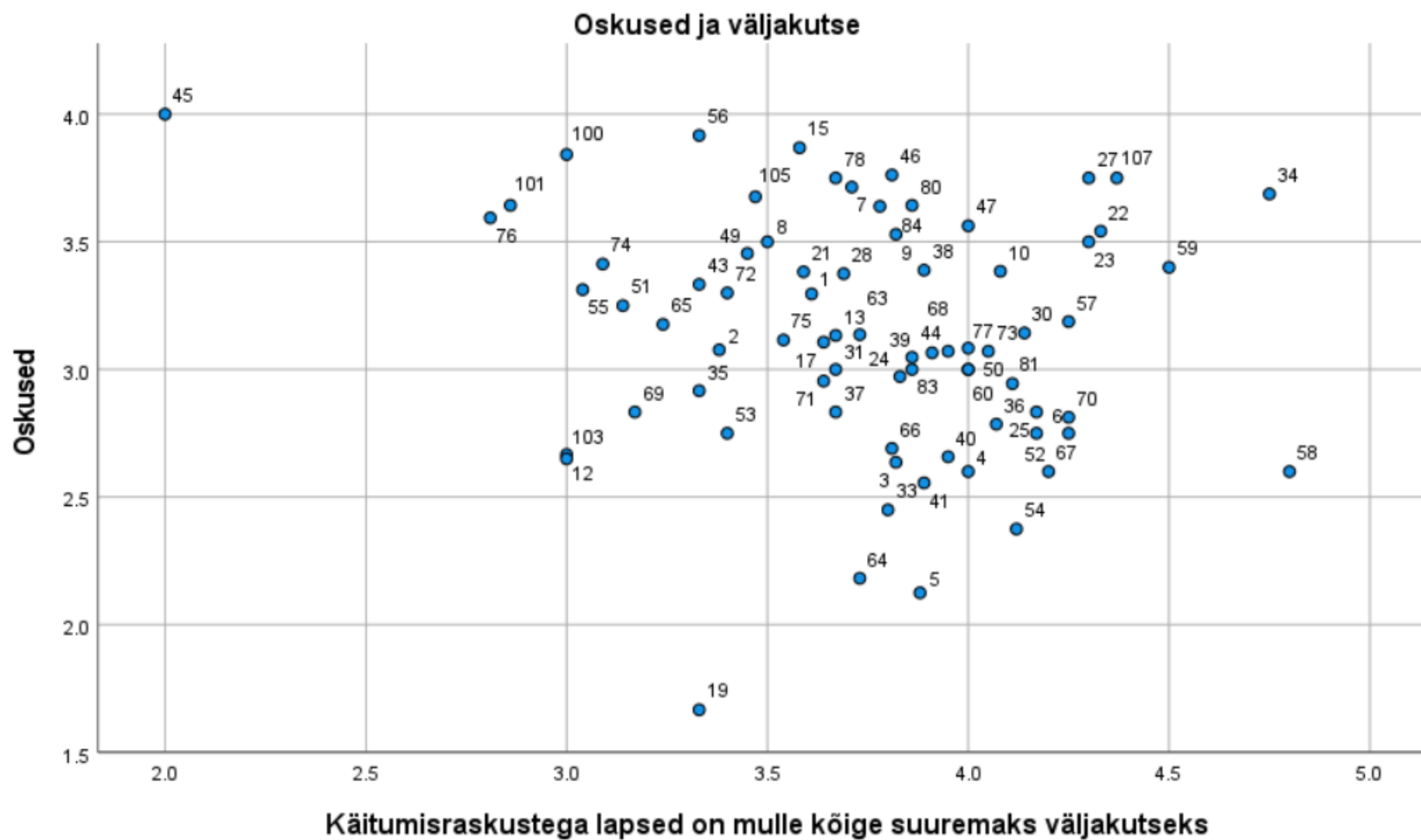


3.HEV LAPSED

3.1.HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA LASTEGA SEOTUD VÕIMEKUS JA MURELIKKUS. H-TELG: ÕPETAJA MURELIKKUS SEoses HEV LASTE KAASAMISEGA (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SUUREMALE MURELIKKUSELE). V-TELG: ÕPETAJATE HINNANG OMA VÕIMEKUSELE KAASATA HEV LAPSI ERINEVATESSE TEGEVUSTESSE (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SUUREMALE VÕIMEKUSELE).

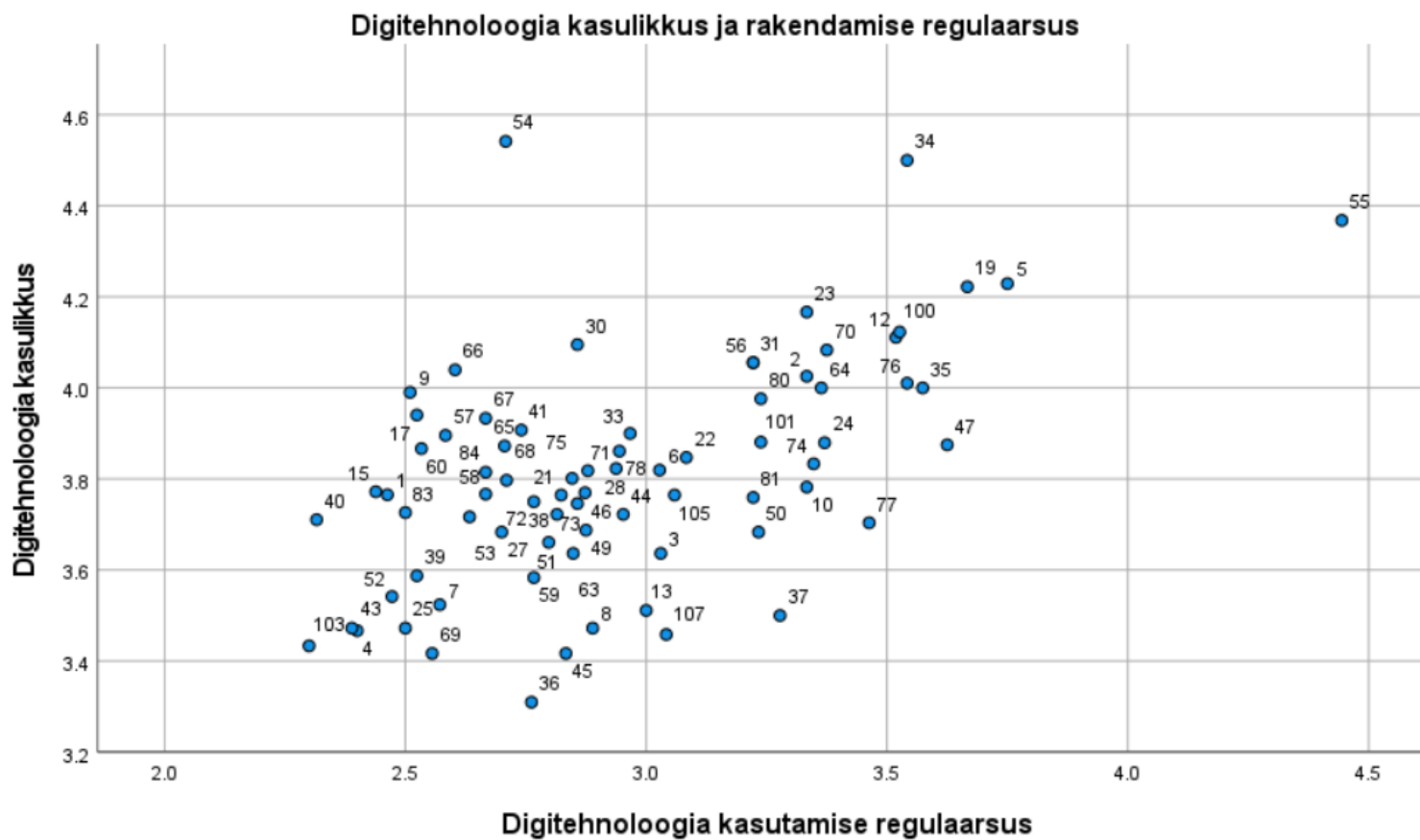


3.2. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA LASTEGA SEOTUD OSKUSED JA VÄLJAKUTSED. H-TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „KÄITUMISRASKUSTEGA LAPSED ON MULLE KÕIGE SUUREMAKS VÄLJAKUTSEKS“ (5-PALLINE SKAALA, MIDA SUUREM VÄÄRTUS, SEDA ROHKEM VÄITEGA NÕUSTUTAKSE). V-TELG: ÕPETAJATE OSKUSED HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA LASTEGA TEGELEMISEKS (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB KÕRGEMATELE OSKUSTELE).



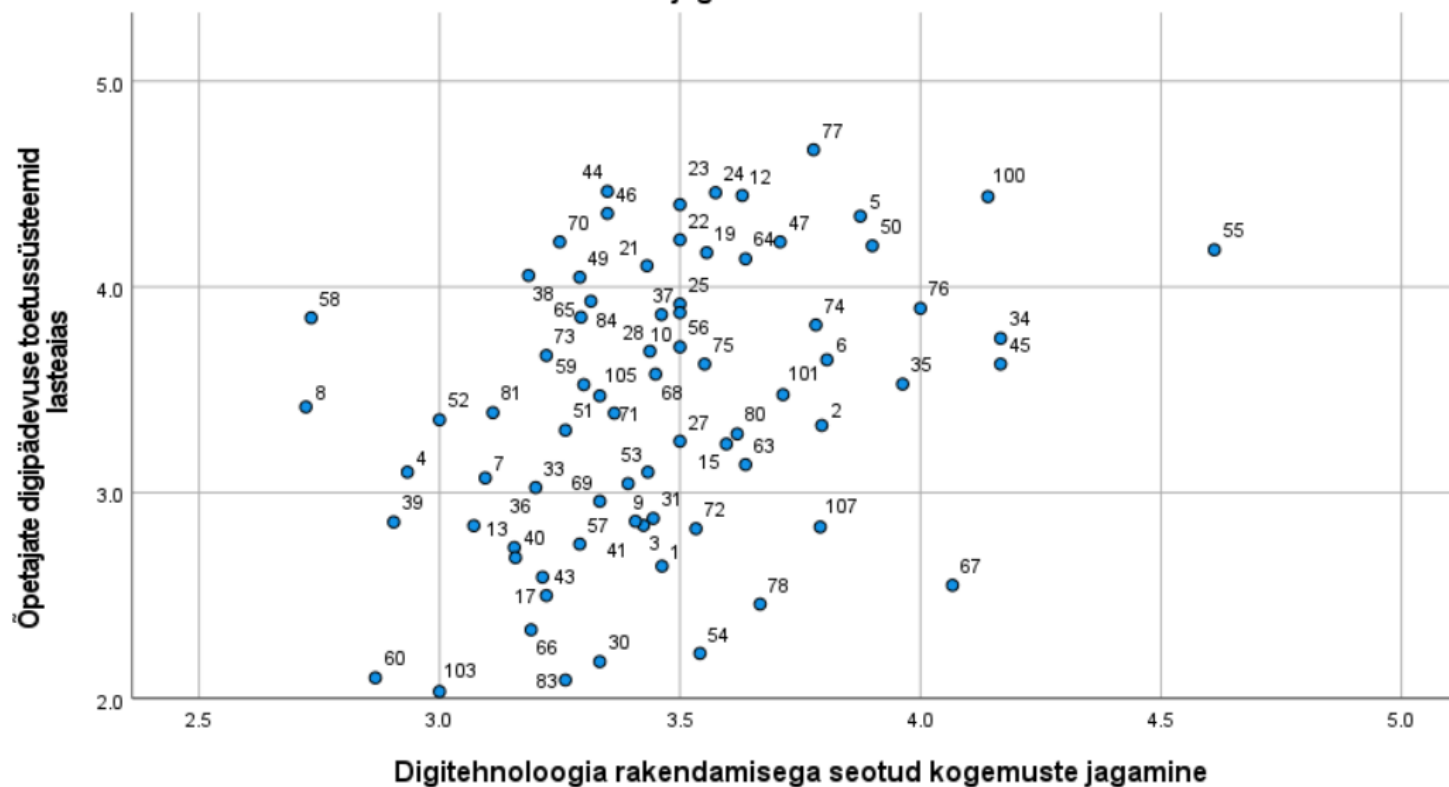
4.DIGITEHNOLOOGIA

4.1.DIGITEHNOLOOGIA KASULIKKUS JA RAKENDAMISE REGULAARSUS. H-TELG: DIGITEHNOLOOGIA RAKENDAMISE KASUTAMISE REGULAARSUS (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SUUREMALE KASUTAMISE SAGEDUSELE). V-TELG: ÕPETAJA HINNANG DIGITEHNOLOOGIA KASULIKKUSELE (5-PUNKTINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB POSITIIVSEMALE HINNANGULE).



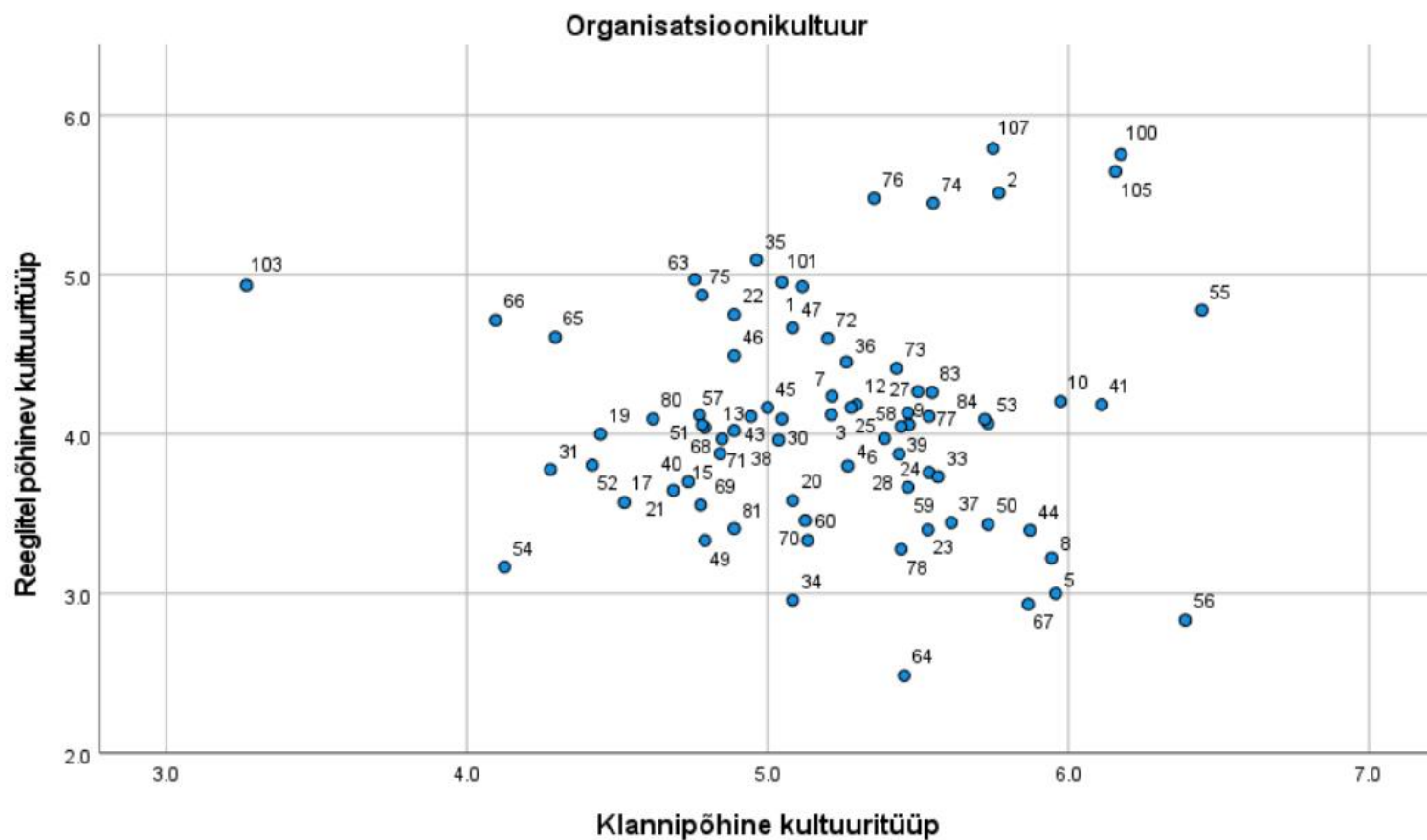
4.2. ÕPETAJATE DIGIPÄDEVUSE TOETUSSÜSTEEMID LASTEAIAS JA DIGITEHNOLOOGIA RAKENDAMISEGA SEOTUD KOGEMUSE JAGAMINE. H-TELG: DIGITEHNOLOOGIA RAKENDAMISE SEOTUD KOGEMUSE JAGAMINE (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SAGEDAMALE KOGEMUSTE JAGAMISELE). V-TELG: ÕPETAJATE HINNANG DIGIPÄDEVUSE TOETUSSÜSTEEMIDELE LASTEAIAS (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB POSITIIVSEMALE HINNANGULE).

Õpetajate digipädevuse toetussüsteemid lasteaias ja digitehnoloogia rakendamisega seotud kogemuste jagamine



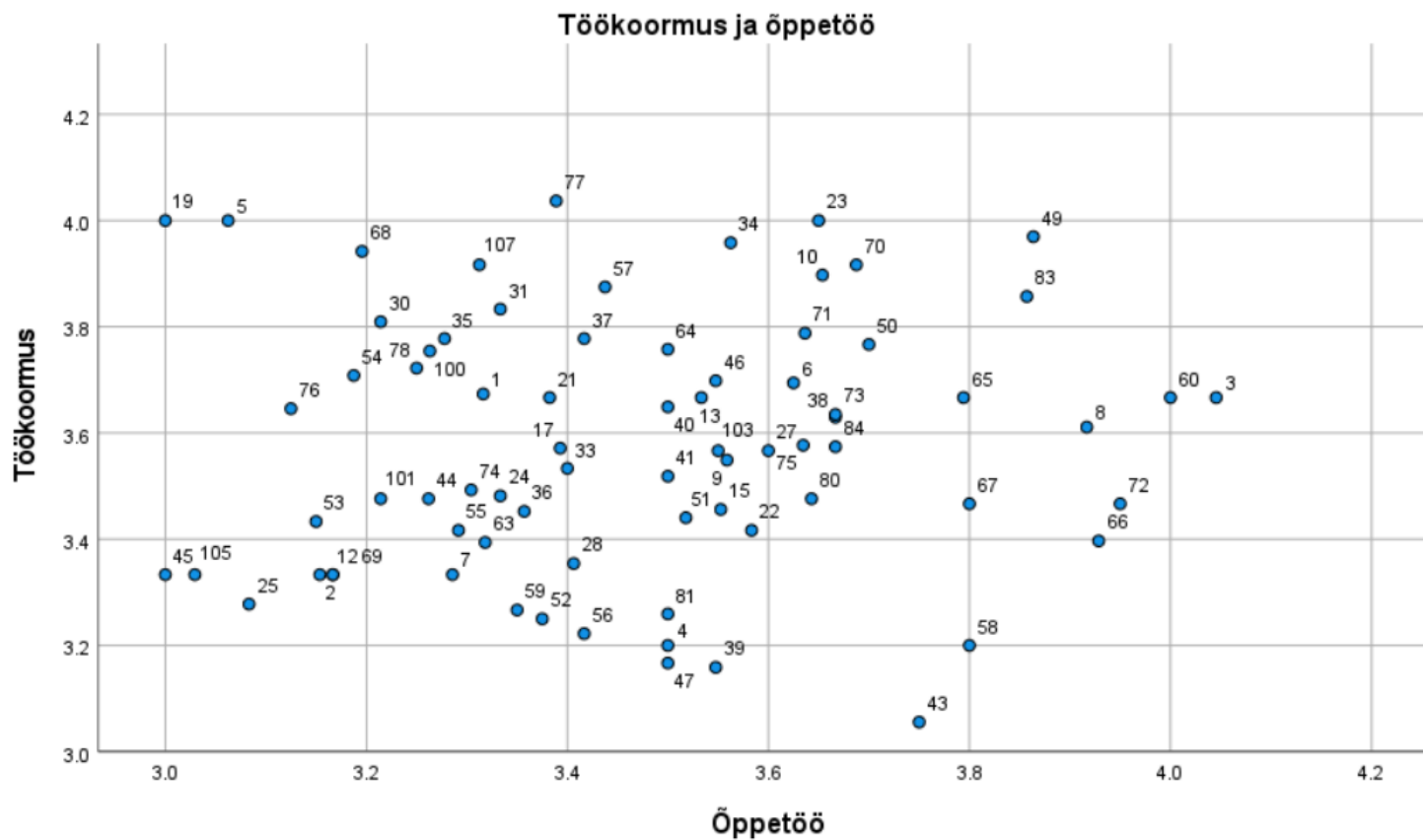
5.ORGANISATSIOONIKULTUUR

5.1.ORGANISATSIOONIKULTUUR: ORIENTATSIOON SUHETELE VS ORIENTATSIOON REEGLITELE. H-TELG: SUHETELE ORIENTEERITUD ORGANISATSIOONIKULTUUR (7-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SUHTEID VÄÄRTUSTAVALE ORGANISATSIOONIKULTUURILE). V-TELG: REEGLITELE ORIENTEERITUD ORGANISATSIOONIKULTUUR (7-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB REEGLITE JÄRGIMIST RÕHUTAVALE ORGANISATSIOONIKULTUURILE).

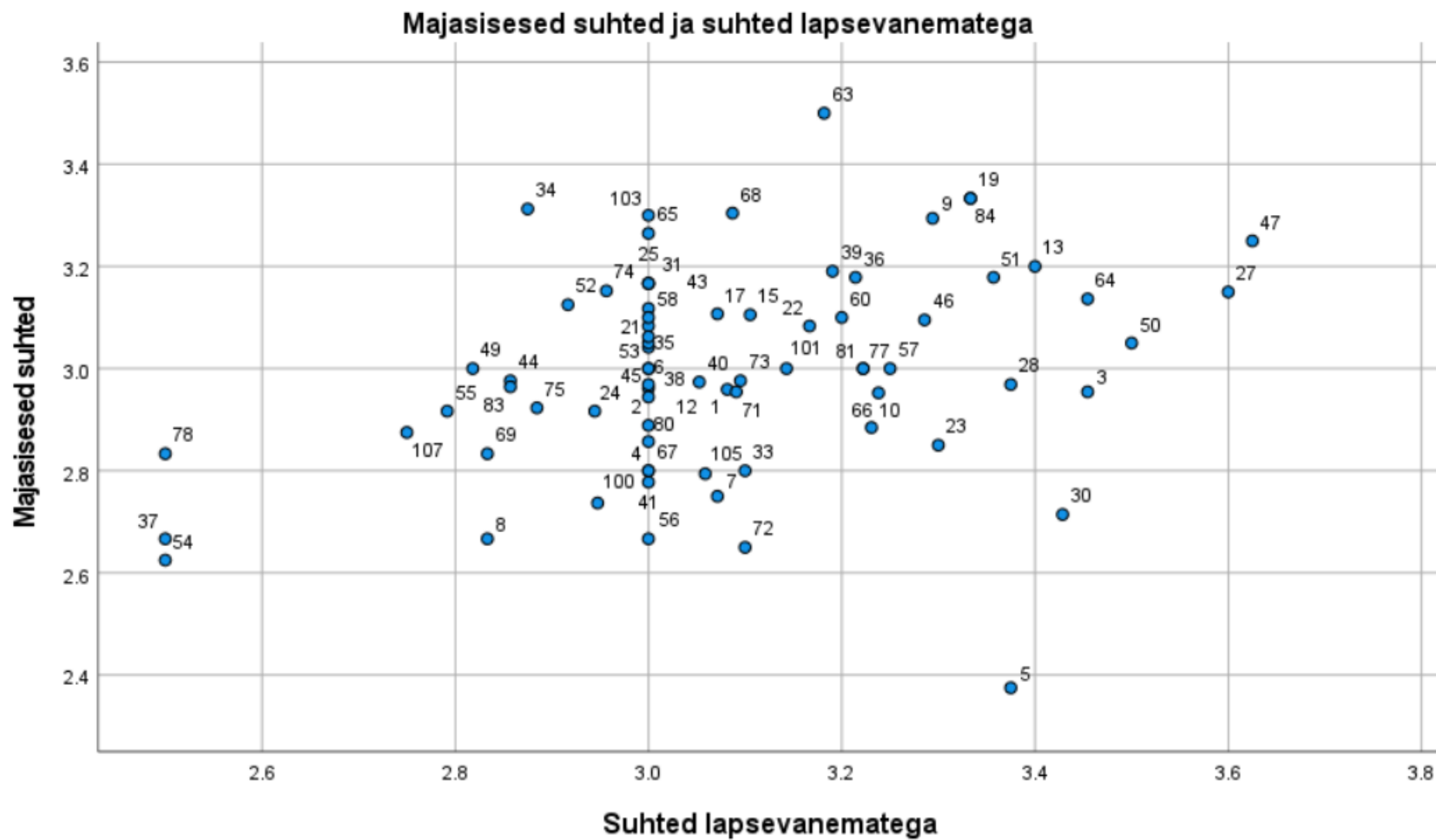


6.COVID-19

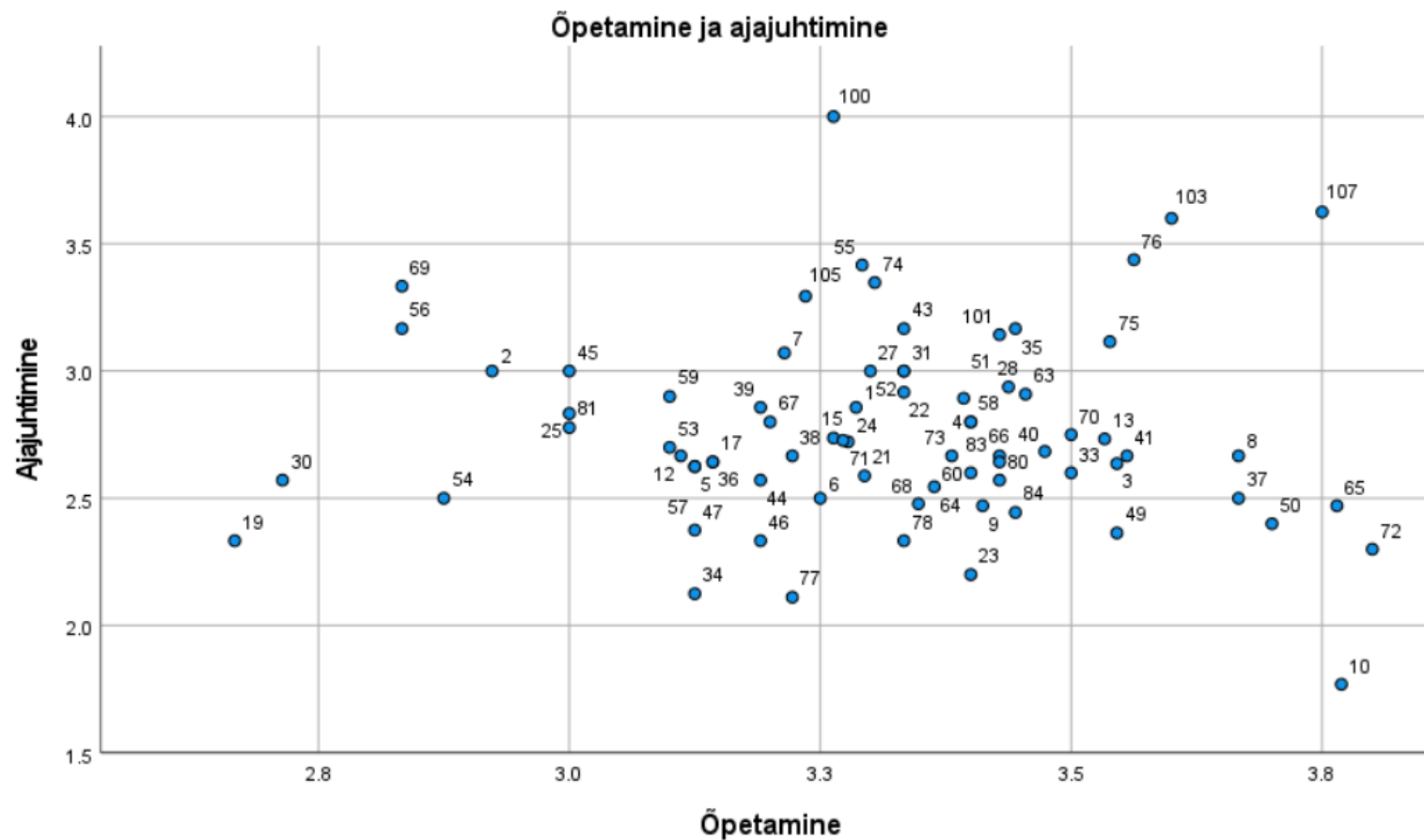
6.1.MUUTUSED SEoses COVID-19 LEVIKUGA TÖÖKOORMUSES JA ÕPPETÖÖS. H-TELG: ÕPETAJA HINNANG PEDAGOOGILISE TEGEVUSE KEERUKUSELE SEoses COVID-19 LEVIKUGA (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SUUREMALE KEERUKUSELE COVIDI PERIOODIL). V-TELG: ÕPETAJA HINNANG TÖÖKOORMUSELE SEoses COVID-19 LEVIKUGA (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB COVIDI AJAL KASVANUD TÖÖKOORMUSELE).



6.2.MUUTUSED SEoses COVID-19 LEVIKUGA MAJASISESTES SUHTES JA SUHTES LAPSEVANEMATEGA. H-TELG: SUHTED LAPSEVANEMATEGA (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SUHETE HALVENEMISELE). V-TELG: MAJASISESED SUHTED (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SUHETE HALVENEMISELE).

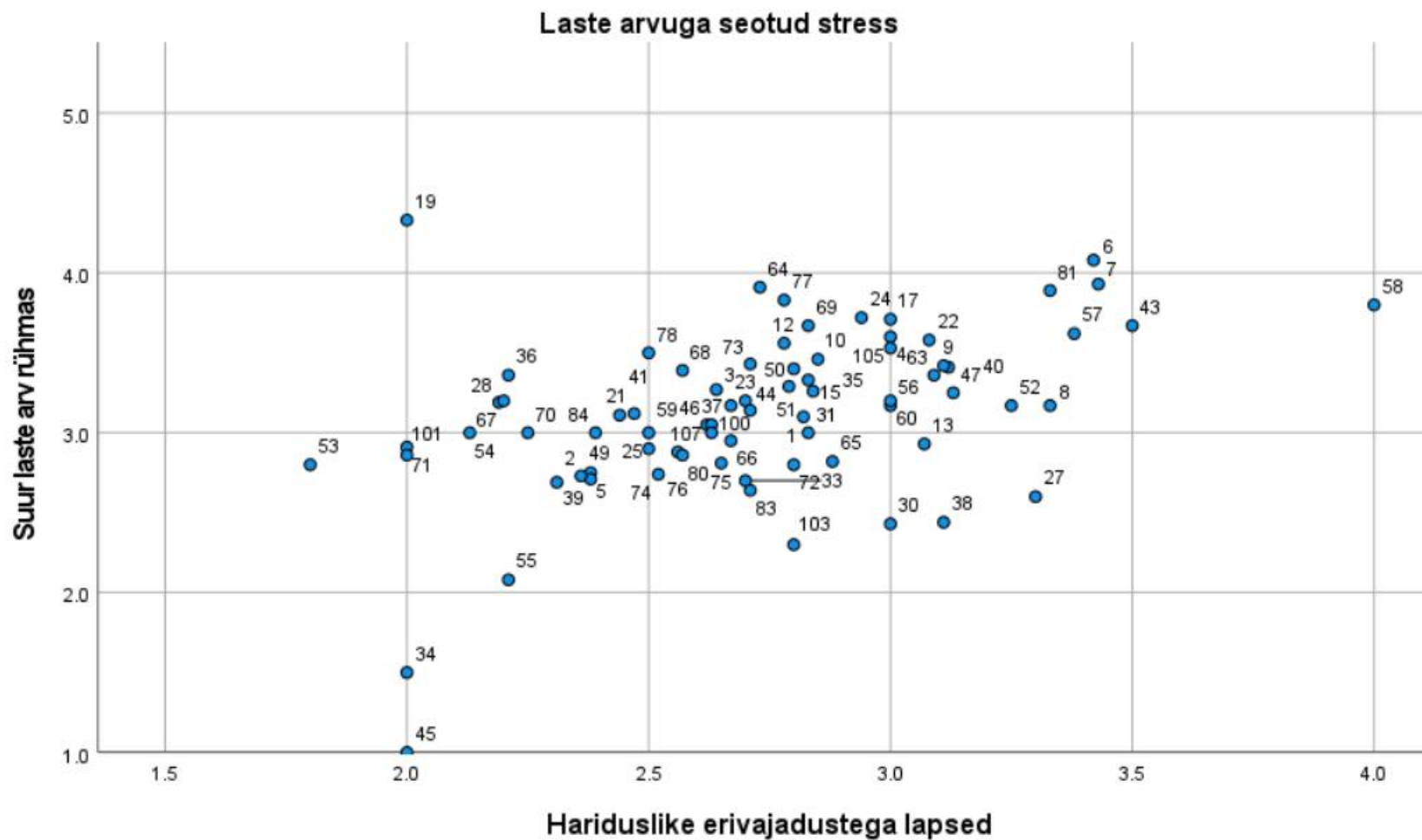


6.3. MUUTUSED SESES COVID-19 LEVIKUGA. H-TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „ÕPETAMINE ON PRAEGU COVIDI AJAL KEERUKAM“ (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB SUUREMALE KEERUKUSELE COVIDI PERIOODIL). V-TELG: NÕUSTUMINE VÄITEGA „AJAJUHTIMINE ON PRAEGU COVIDI AJAL RASKEM“ (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB RASKUSTELE AJAJUHTIMISEGA COVIDI PERIOODIL).

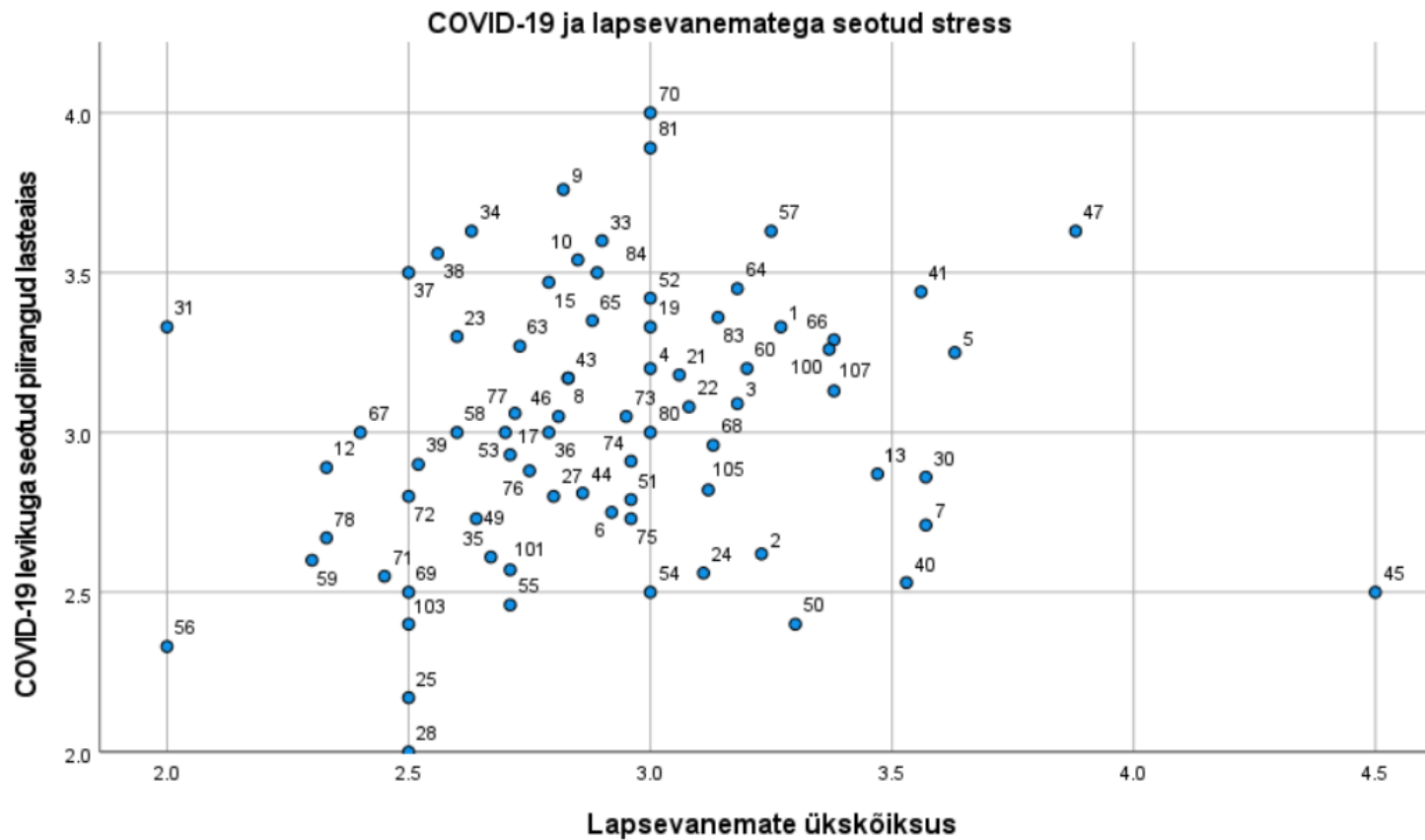


7.STRESSORID

7.1. LASTE ARVU JA HEV LASTEGA SEOTUD STRESS. H-TELG: MIL MÄÄRAL TEKITAVAD STRESSI HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA LAPSED (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA LASTELE KUI SAGEDASEMALE STRESSORILE). V-TELG: MIL MÄÄRAL TEKITAB STRESSI SUUR LASTE ARV RÜHMAS (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB LASTE ARVULE RÜHMAS KUI SAGEDASEMALE STRESSORILE).



7.2.COVID-19 JA LAPSEVANEMATEGA SEOTUD STRESS. H-TELG: MIL MÄÄRAL TEKITAVAD PINGET JA STRESSI VANEMATE ÜKSKÕIKSUS (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB LAPSEVANEMATE ÜKSKÕIKSUSELE KUI SAGEDASEMALE STRESSORILE). V-TELG: MIL MÄÄRAL TEKITAB STRESSI JA PINGET COVID-19 LEVIKUGA SEOTUD PIIRANGUD LASTEAIAS (5-PALLINE SKAALA, SUUREM VÄÄRTUS OSUTAB COVID-19 KUI SAGEDASEMALE STRESSORILE).



C.Lasteaia nr x õpetajate vastused küsimusele „*Millist tuge või nõustamist vajab õpetaja eesti keelest erineva kodukeelega laste õpetamisel?*“

D.Lasteaia nr x õpetajate vastused küsimusele „Millistest teadmistest ja oskustest on Teil puudus erivajadustega lapse toetamisel tavarühmas?“

E.Lasteaia nr x õpetajate vastused küsimusele „*Kuidas on võrreldes covid-19 eelse perioodiga muutunud teie koostöö peredega?*“

F.Lasteaia nr x õpetajate vastused küsimusele „Mis on Teie arvates kõige olulisem asi, mis peaks selles lasteaias, kus Te töötate, lähiaastatel muutuma?“

LISA

1.Väited, mille alusel hinnati õpetamisstiili:

Kontrolliv õpetamisstiil

Väited: Selleks, et õppimine oleks tulemuslik, nõuab õpetaja rühmaruumis vaikust ja korda (2); Õpetaja usub, et täiskasvanu teab lastest paremini, mida on vaja õppida, seepärast juhib õpetaja laste huvidest tekkinud vestlused võimalikult kiiresti tagasi õpitava teeme juurde (8); Õpetaja toob selgelt esile, millised on õiged ja millised valed vastused (9); Õpetaja nõuab kõigilt ja alati rühmareeglite järgimist (10); Ülesannete lahendamiseks annab õpetaja ette kindlad lahenduskäigud mida järgida (19).

Autonoomiat toetav õpetamisstiil

Väited: Õpetaja loob lastele võimalusi iseseisvaks õppimiseks (7); Õpetaja arvestab koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava eesmärkidega ning kohandab õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel ülesandeid vastavalt laste teadmistele (12); Õpetaja võimaldab õppe- ja kasvatustegevustes kasutusel olevad materjale lastel sihipäraselt kasutada ka vabategevuses (14); Õpetaja toetab kirjaoskuse õppimist mitmekülselt, kaasates ja luues seoseid laste isiklike kogemustega (15); Õpetaja püüab igapäevaselt kõik õppe- ja kasvatustegevused omavahel lõimida (16).

2.Väited, mille alusel hinnati organisatsioonikultuuri

Reeglitel põhinev kultuuritüüp

Väited: Meie lasteaias on ülemused ja alluvad (2); Meie lasteaias on õppekava täitmine peamine mõõdupuu õpetaja töö hindamisel (3); Reeglite järgimine on meie lasteaias esmatähtis, kõik peab töötama nagu õlitatud masinavärk (4).

Klannipõhine kultuuritüüp

Väited: Meie lasteaia töötajad on nagu üks suur pere (1); Uuendusi katsetavad õpetajad saavad kolleegidelt kiita (5); Üksteisele oma õppematerjalide jagamine on meie õpetajate hulgas tavaline praktika (6).

3.Stressorite pingerida (üldvalim, st kõik vastajad kokku). Küsimus: „Kui sageli tekitavad Teie igapäevatoos pinget ja stressi järgmised asjaolud?“ Skaala: üldse mitte, harva, mõnikord, sageli, väga sageli.

- Distsiplineerimatud lapsed - 38,2%
- COVID-19 levikuga seotud piirangud lasteaias - 35,1%
- Suur laste arv rühmas - 35%
- Mure oma tervise pärast (suurenenud nakatumisoht lasteaias) - 33,3 %
- Lapsevanemate ükskõiksus - 25,3%
- Liigne bürokraatia - 24,3%
- Hariduslike erivajadustega lapsed - 22,6%
- Õppe- ja kasvatustegevuste ettevalmistamisele jäetud aja vähesus - 22,4%

4.Veel noppeid vastustest:

1) Milline on Teie suhtumine sellesse, et üha rohkem muu emakeelega lapsi viibivad eestikeelses rühmas?

See on hea praktika, mida tuleks laiendada - nõustub 33,3%

2) Tehnoloogia on kasulik minu enda professionaalses arengus - nõustub 33,6%

2) Ajajuhtimine on praegu mõnevõrra või oluliselt raskem seoses Covidiga - nõustub 31,1%

3) Õpetamine on praegu mõnevõrra või oluliselt keerulisem seoses Covidiga - nõustub 35,6 %